

Politisk plattform 2017-2018

Vedtatt av Landsmøte på Sørmarka konferansehotell 04.11.2017

ONF's politiske plattform utdyper sakene fastsatt i formålsparagrafen. Plattformen tar for seg organisasjonens politikk rundt fagskolestudentenes rettigheter, interesser og vilkår.

1. Fagskolen som høyere yrkesfaglig utdanning

- 1.1. Det må etableres selvstendig nivåinndeling for høyere yrkesfaglig utdanning i Nasjonalt Kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Høyere yrkesfaglig utdanning skal kunne innplasseres på flere nivåer i NKR. Fagskoleutdanninger med læringsutbytte som tilsvarer nivå 6 skal kunne plasseres på dette nivået.
- 1.2. Omfanget på fagskoleutdanninger skal måles i studiepoeng og være anvendelig i norsk og internasjonalt arbeidsliv og utdanningssystem.
- 1.3. Det må innføres tettere samarbeid og tydelige overgangsordninger for studenter mellom studier på fagskoler, høyskoler og universitet. Overgangsordningene må inkludere godskriving av fullførte emner fra annen institusjon, som har tilstrekkelig likt læringsutbytte.
- 1.4. Det må innføres tilleggspoeng for fagskoleutdanning som prioriteres i søknad om opptak til fagskole-, høyskole- eller universitetsutdanning, slik at studentene behandles likt som andre søkere i utdanningssystemet.
- 1.5. Studietilbud på fagskoler skal utvikles i samarbeid med arbeids- og næringsliv. Studietilbudet skal baseres på utviklingsarbeid og erfaringskunnskap som er relevant for avtagende arbeids- og næringsliv.
- 1.6. Fagskoler skal tilby yrkesrettede utdanninger som møter arbeids- og næringslivets behov.
- 1.7. Regionenes kompetansepolitikk skal prioritere fagskoler.
- 1.8. Fagskoler skal ikke være samlokalisert med videregående skoler. Fylkeskommuner som har dette skal prioritere midler til separate bygg.

2. Titler, grad og vitnemål

- 2.1. Fagskoleutdanninger med likt læringsutbytte skal ha samme navn på utdanningstilbud og samme tittel for fullført fagskoleutdanning. Titlene for fullført utdanning må baseres på omfang og innhold i studiet innenfor de ulike fagområdene i fagskolen, og utarbeides i samarbeid med avtakende arbeidsliv.
- 2.2. Studietilbud ved fagskoler tilsvarende 60 studiepoeng eller mer skal kvalifisere til egen grad som synliggjør studentenes kompetanse fra høyere yrkesfaglig utdanning. Gradsbetegnelsen skal være anvendelig i norsk og internasjonalt arbeids- og næringsliv og utdanningssystem.
- 2.3. Vitnemålet for all fullført fagskoleutdanning skal inkludere tittel og eventuell grad, og vise omfang og innhold i studiet. Vitnemålet skal være anvendelig i norsk og internasjonalt arbeidsliv og utdanningssystem.

3. Opptakskrav til fagskoleutdanning

- 3.1. Samordna Opptak (SO) skal være søknads- og opptaksportal til offentlige og private fagskoler.
- 3.2. Studietilbud det er relevant for, skal ha fag- eller svennebrev, autorisasjon eller yrkeskompetanse som ordinært opptakskrav eller tilsvarende realkompetanse.
- 3.3. Tilbydere av fagskoleutdanning må ha hjemmel til å sette egne spesifikke opptakskrav der det er nødvendig for kvaliteten i utdanningen.
- 3.4. Opptak av studenter på bakgrunn av realkompetanse må begrunnes. Vurdering av realkompetanse må vektlegge relevant bakgrunn og tilstrekkelig kunnskap og erfaring innenfor fagfeltet. Dette for at studenten skal ha lik startkompetanse som medstudenter med relevant formell utdanning.

4. Studiekvalitet på fagskolene

- 4.1. Kvalitet i fagskoleutdanning forutsetter lærere med oppdatert yrkeserfaring innenfor fagfeltet de underviser i. Studentene må ha mulighet til å evaluere undervisningspersonellens faglige- og pedagogiske kompetanse.
- 4.2. Fagskolens tilknytning til arbeidslivet skal komme til uttrykk i undervisningen. Studentene skal få yrkesrelevante oppgaver og prosjekter. Fagskolen må ha, og benytte, nødvendig oppdatert utstyr og læremateriell i undervisningen i henhold til arbeidslivets kompetansebehov.
- 4.3. Undervisningen på hvert fagskolestudie må legges opp etter behovet innenfor hvert fagområde, og det som gir størst læringsutbytte for studentene. Klassene på fagskolen må ikke være større enn at lærer kan gi en tilfredsstillende individuell veiledning til studentene.
- 4.4. Studentene skal være representert i alle instanser som påvirker studentenes hverdag.
- 4.5. Fagskolene skal gjennomføre årlige og anonyme studentevalueringer og samarbeide med studentorganet for å utvikle kvalitet og studentvelferd
- 4.6. Det skal gjennomføres årlige kandidatundersøkelser og tilstandsrapporter for fagskolesektoren.
- 4.7. Studiebarometeret skal gjennomføres hvert år for fagskolestudenter.
- 4.8. NOKUT skal utføre tilsyn med alle akkrediterte fagskoleutdanninger hvert 3. år for å sikre kvaliteten i utdanningen.
- 4.9. Det må etableres institusjonsakkreditering for fagskoler i tillegg til fagområdeakkreditering etter krav fastsatt av NOKUT.
- 4.10. Fagskolerådet skal være en sentral aktør i fagskolesektoren. For å sikre dette må det bevilges tilstrekkelig med midler og mandatet og sammensetningen av Nasjonalt fagskoleråd må gjennomgås. Rådet må bestå av representanter for tilbyderne av fagskoleutdanning, studentene og mottakende arbeids- og næringsliv. Sammensetningen av rådet skal være representativt i forhold til sektoren og studentene skal ha 2 (to) representanter.
- 4.11. Formelle nasjonale fagråd må opprettes for alle fagretninger for å fremme innovasjon og utvikling i fagskolesektoren. Rådene må være et samlingspunkt for tilbydere av fagskoleutdanning, studentene og arbeids- og næringslivet.
- 4.12. Sammenslåinger av fagskoler må ikke føre til redusert antall studiesteder.

5. Arbeidslivsrelevant fagskoleutdanning

- 5.1. Det må vedtas en nasjonal opptrappingsplan for studieplasser i fagskolen for å møte framtidens behov for fagskoleutdannede. Opptrappingsplanen må prioritere å opprette flere studieplasser innenfor fagområder der arbeidslivet etterspør kompetanse.
- 5.2. Arbeidslivet må være tydelig på hvilken kompetanse de har behov for, og synliggjøre dette ovenfor beslutningstakere og utdanningsinstitusjoner. Opprettelsen og endringer av utdanningstilbud skal være i tråd med lokale, regionale og/eller nasjonale kompetansebehov.
- 5.3. Praksis skal legges inn i studieløpet dersom arbeidslivet mener det er nødvendig for å gi studenten relevant sluttkompetanse. Arbeidslivet må stille praksisplasser til rådighet og fagskolen må inngå bindende avtaler om praksisplassene.
- 5.4. Det skal gjennomføres årlige arbeidslivsundersøkelser for fagskolesektoren.

6. Styrket finansiering av fagskolene

- 6.1. Tilskuddet til fagskoler i offentlig og privat sektor må økes. Finansieringsordningen for fylkeskommunale fagskoler må baseres på reell kostnadsdekning og ta hensyn til variasjon i kostnader mellom ulike studietilbud
- 6.2. Finansieringssystemet for fagskolen inkludere utviklingsmidler for å sikre høy utdanningskvalitet og møte behov fra arbeidslivet etter nye og oppdaterte studietilbud.
- 6.3. Staten bør overta eierskap av de fylkeskommunale fagskolene og finansiere institusjonene direkte over statsbudsjettet.
- 6.4. Dagens egenbetaling skal komme studentene til gode, og det skal være lovfestet utbytteforbud på egenbetaling og offentlige tilskudd til private fagskoler. Alle private fagskoler skal motta tilskudd proporsjonalt med antall studenter, for å redusere studentenes egenbetaling. Fagskoler som ikke mottar offentlige tilskudd skal ha utbytteforbud på den delen av virksomheten som er godkjent av NOKUT for fagskoleutdanning.

7. Studentvelferd og økonomisk trygghet

- 7.1. Tildeling av offentlige midler til samskipnadene må økes proporsjonalt når flere fagskoler tilknyttet samskipnader. Det må vurderes om fagskoler skal ha plikt til medlemskap i studentsamskipnader.
- 7.2. Studentrabatt på kollektiv transport skal inkludere alle studenter uansett alder.
- 7.3. Styret ved fagskolen er ansvarlig for å kunne dokumentere økonomisk trygghet for studieløpet ved oppstart.
- 7.4. Uavhengig av årsak for avslutning av studieløp har tilbyder ansvar for at studentene for fullført utdanningen sin på en tilfredsstillende måte. Studentene skal ikke påføres økonomisk tap.
- 7.5. Stipend og lån fra Statens lånekasse må økes til minimum 1.5G, for å dekke studentenes reelle utgifter.
- 7.6. Statens lånekasse sin maksimumsgrense for formue og inntekt må ta høyde for at etablerte studenter skal ha rett til å motta økonomiske støtte til sitt studie.
- 7.7. Av basisstøtten fra Statens lånekasse må 60 % av studielånet omgjøres til stipend etter bestått eksamen.
- 7.8. Den normale utbetalingstiden for grunnstøtte fra Statens lånekasse må økes til elleve kalendermåneder umiddelbart.
- 7.9. Studieprogresjon må dokumenteres av tilbyder semestervis, og gi grunnlag for omgjøring av lån og stipend i Statens lånekasse.
- 7.10. Studenter ved private fagskoler må få utbetalt studielånet etter at kontrakt for studieåret er signert. Studenter ved offentlige fagskoler må få utbetalt studielånet etter og ha betalt studieavgifter.
- 7.11. Det skal gjennomføres levekårsundersøkelser for fagskolestudenter hvert 3. år.
- 7.12. Offentlige fagskoler skal ikke kunne ta egenbetaling fra studenter på ordinære fagskoleutdanninger.
- 7.13. Undervisere i nettstudier må ha oppdatert formell utdanning i nettpedagogikk og yrkeserfaring fra fagfeltet de skal undervise i, for å sikre god kvalitet på nettbaserte studietilbud.

8. Synlighet og karrierevei

- 8.1. Fagskoleutdanning må synliggjøres og formidles som karrierevei til ungdom, og voksne i arbeidslivet
- 8.2. Rådgivere ved ungdoms- og videregående skoler skal ha kunnskap om fagskolesektoren og informere elevene om studie- og karrieremuligheter i fagskolen.
- 8.3. Karriereveiledere må ha kunnskap om fagskolesektoren og informere om studie- og karrieremuligheter i fagskolen.
- 8.4. Fagskoleutdanning skal være utslagsgivende på lønn og pensjonsordninger.
- 8.5. Fagskoleutdanning skal være utslagsgivende og vektlegges i vurdering av kompetanse i anbudsrunder.